

A photograph of a woman carrying a young child in a field of tall grass or corn. The sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow and long shadows. The woman is wearing a light-colored jacket and a beanie, and the child is wearing a pink jacket and a beanie. The child's hand is raised, pointing towards the sky. The background shows a vast field under a cloudy sky.

Samen leven

in vertrouwen

*Verkiezingsprogramma
2026 - 2030*

**Christen
Unie**
Altena

Inhoudsopgave

Samen leven in vertrouwen.....	3
1 Wonen, een thuis in elk dorp.....	5
1.1 Ruimte om te wonen.....	5
1.2 Ruimte voor initiatief en leefbaarheid	6
1.3 Balans tussen wonen, werken en leven	7
2 Zorg: Nabij, kleinschalig en mensgericht.....	10
2.1 Sterke gemeenschappen: Omzien naar elkaar	10
2.2 Zorg met de menselijke maat	11
2.3 Opgroeien in Altena – een hoopvolle toekomst	13
3 Duurzaamheid – Zorg voor de schepping	17
3.1 Zorg voor de schepping – groen leven in Altena.....	17
3.2 Energie en klimaat – samen verduurzamen	18
3.3 Een economie die werkt voor mensen.....	19
3.4 Bereikbaar en veilig Altena	19
4 Dienstbare overheid – Betrouwbaar en bescheiden.....	22
4.1 Een overheid die te vertrouwen is	22
4.2 Ruimte voor inwoners: meedoen en meepraten.....	23
4.3 Jongeren betrekken bij de toekomst	23
4.4 Heldere en toegankelijke communicatie	24
4.5 Zorgvuldig omgaan met geld.....	25

Inleiding

Samen leven in vertrouwen

“Heb niet alleen uw eigen belang voor ogen, maar ook dat van de ander.”
(Filippenzen 2:4)

Dit Bijbelse uitgangspunt vormt het hart van hoe wij politiek willen bedrijven. Wij geloven dat echte verandering niet begint bij regels of subsidies, maar bij vertrouwen. Vertrouwen in mensen, in gemeenschappen, in de kracht die vrijkomt wanneer ruimte wordt gegeven om te doen wat goed is. Soms betekent dat: als overheid een stap terug doen, zodat anderen juist naar voren kunnen treden.

In Altena staan we voor structurele keuzes die de toekomst van onze dorpen raken. Die keuzes willen we maken met het oog op rechtvaardigheid en menselijke waardigheid. Bezuinigen mag nooit beginnen bij de mensen die het meest kwetsbaar zijn. Daarom investeren we in een stevige sociale basis, in zorg en preventie, maar ook in initiatieven die mensen verbinden en hoop levend houden.

ChristenUnie Altena wil bouwen aan dorpen waar mensen zich gekend weten, waar jong en oud elkaar ontmoeten, waar ruimte is voor geloof, voor traditie én voor nieuwe

vormen van gemeenschap. Dorpen waar ieder mens telt, en waar we samen verantwoordelijkheid dragen voor de schepping die ons gegeven is.

Wij geloven in een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien, en waarin de overheid dienstbaar is aan die samenleving. Niet alles hoeft vanuit het gemeentehuis te komen; veel groeit juist in buurthuizen, kerken, verenigingen en huiskamers. Daar bloeit het echte samenleven.

Juist in een tijd waarin het vertrouwen in de politiek wankelt, wil de ChristenUnie Altena laten zien dat politiek ook anders kan: dichtbij, betrouwbaar en hoopvol. Wij kiezen voor beleid dat mensen versterkt in plaats van vervangt, dat luistert in plaats van oplegt.

Wij staan voor een duidelijk toekomstbeeld en concrete stappen om dat te bereiken. Tegelijk kiezen we bewust voor samenwerking: we betrekken inwoners en partners om onze plannen te versterken en te laten aansluiten op wat er lokaal leeft. Geen loze garanties, maar realistisch beleid dat groeit door

samen te werken. Want wij geloven dat we ons het beste kunnen inzetten voor het goede wanneer we dat samen doen.

Onze vier kernwoorden geven richting aan dat streven: Wonen, Zorg, Duurzaamheid en Dienstbare Overheid. Dat zijn de pijlers waarop we samen bouwen aan een gemeente waar het goed leven is, vandaag én morgen.

Geïnspireerd door Micha 6:8 “Hij heeft u, mens, bekend gemaakt wat goed is. En wat vraagt de HEERE van u anders dan recht te doen, goedertierenheid, lief te hebben en ootmoedig te wandelen met uw God”.

De ChristenUnie Altena wil handen en voeten geven aan deze roeping. Met vertrouwen in God en met hart voor elkaar bouwen we aan hoopvolle dorpen.

1 Wonen, een thuis in elke kern

Iedereen heeft recht op een plek die als thuis voelt. Een plek waar je veilig bent, waar je anderen kent, waar je kunt bijkomen van de dag en waar ruimte is om te leven. In Altena willen we dat mensen niet alleen wonen, maar ook goed samen leven, met aandacht voor elkaar, voor de buurt en voor onze prachtige omgeving.

Een huis bouw je met stenen; een thuis bouw je met mensen. Daarom wil de ChristenUnie Altena ruimte maken voor woningen én voor ontmoeting. Zodat burens elkaar kennen, kinderen veilig kunnen spelen en ouderen zich gezien weten. Dat lukt het best in samenwerking: inwoners, dorpsraden, kerken, verenigingen, ondernemers en gemeente, niet met een lijst beloften, maar door samen te doen.

1.1 Ruimte om te wonen

Tot 2040 komen er in Altena circa 3.000 woningen bij (ongeveer 30% sociaal, 40% midden, 30% duurder). Die groei moet passen bij de eigen identiteit van onze kernen, het landschap en de mensen die hier wonen. Zo blijft Altena toegankelijk voor jongeren die willen blijven, gezinnen die groeien, ouderen die kleiner willen wonen en nieuwe inwoners die zich hier willen vestigen.

We willen voldoende betaalbare woningen in elke kern, met aandacht voor eigen inwoners. We laten de projectontwikkelaars niet bepalen welke huizen er komen, maar nemen als gemeente de regie. Dit in samenspraak met de inwoners uit de dorpen zelf en onze maatschappelijke partners zoals de zorginstellingen en de woningbouwcorporaties. We zorgen voor een geleidelijke groei van alle kernen. Zo behouden dorpen hun karakter, vitaliteit en onderlinge verbondenheid.

We hebben oog voor jongeren die extra steun nodig hebben (zoals jongeren uit gezinshuizen): kleinschalige woonvormen of tiny houses dichtbij hun sociale netwerk maken een veilige overstap naar zelfstandigheid mogelijk.

En we zorgen ervoor dat er in bestemmingsplannen meer mogelijkheden komen om zelf een extra woning te bouwen als daar voldoende ruimte voor is.

Bijvoorbeeld door tweedelijns bebouwing, woningsplitsing, mantelzorgwonen etc.

Nieuwbouw is meer dan woningen alleen. We willen dat er ruimte is voor gezamenlijke buitenruimtes — hofjes, speelplekken, buurtgroen — waar mensen

elkaar kunnen ontmoeten en contact vanzelf ontstaat. Zo worden nieuwe buurten echte gemeenschappen.

Speerpunten – Ruimte om te wonen

- In elke kern voldoende betaalbare huur- en koopwoningen voor inwoners met aandacht voor de eigen inwoners en de diversiteit aan woonbehoeften.
- Meer ruimte voor bijzondere woonvormen zoals knarrenhofjes, tiny houses, meergeneratiewoningen én woonvormen voor jongeren uit gezinshuizen.
- Tweedelijns bebouwing én (collectieve) zelfbouw op passende plekken (bijv. op het achtererf of gemeentelijke gronden), zodat kinderen dicht bij ouders kunnen wonen en bewonersinitiatieven kans krijgen. Hiervoor zetten we, waar mogelijk, gemeentegrond in.
- Betaalbaar én energiezuinig bouwen als uitgangspunt.
- Bij nieuwbouw standaard voorzien in voldoende gezamenlijke buitenruimte die kan worden gebruikt voor ontmoeting, ontspanning en met voldoende groen dat beschermt tegen hitte in de zomer.
- Verduurzaming en omvorming van de bestaande woningvoorraad stimuleren zodat deze woningen meer passen bij de veranderende woonbehoefte.

1.2 Ruimte voor initiatief en leefbaarheid

Leefbaarheid gaat over de kwaliteit van het dagelijks leven. ChristenUnie Altena wil voldoende openbare en maatschappelijke ruimte in alle dorpen zoals dorpspleinen, buurthuizen, wandelroutes en speeltuinen .

We kiezen voor groene, leefbare wijken. Groen is belangrijk voor klimaat én leefkwaliteit. Het brengt rust, ontmoeting en is bevorderlijk voor de gezondheid. Daarnaast verhoogt de nabijheid van natuur het woongeluk: het nodigt uit om vaker buiten te zijn en in contact te komen met andere de mensen. We zoeken steeds de balans tussen natuur, voorzieningen en samenleven.

We willen vertrouwen op de kracht van inwoners en ruimte geven aan initiatieven die van onderop ontstaan. De gemeente hoeft niet alles te bepalen. Minder regels, meer vertrouwen en een gemeente die ondersteunt waar nodig.

Speerpunten – Leefbaarheid en initiatief

- In omgevingsplannen meer ruimte voor initiatieven van inwoners, stichtingen en collectieven.
- minder regels, meer vertrouwen, met de gemeente die actief ontzorgt en maatwerk mogelijk maakt.
- Investeren in ontmoetingsplekken: bankjes, dorpspleinen, buurttuinen, wandelroutes en speeltuinen.
- Voldoende groen toevoegen bij nieuwbouw en bestaande wijken groener maken.

1.3 Balans tussen wonen, werken en leven

Een gezonde gemeente is in balans. Keuzes over ruimte raken wonen, werk, verkeer, milieu, natuur, leefbaarheid en zondagsrust. Daarom moeten we zorgvuldig afwegen wat past bij de schaal en de waarden van Altena.

We willen een sterke lokale economie met voldoende werk voor onze inwoners, maar niet ten koste van de omgeving. Groei is niet automatisch goed; het moet passen bij onze streek. Dat betekent: ruimte voor ambacht, techniek, zorg en duurzame landbouw, sectoren waarin onze vakmensen uitblinken. Grootschalige of ruimte-intensieve industrie is niet vanzelfsprekend en mag nooit ten koste gaan van leefbaarheid, rust of natuur.

Bij grote ruimtelijke keuzes wil de ChristenUnie Altena meer visie en samenhang. De vraag is telkens: *draagt dit bij aan een toekomstbestendig en rechtvaardig Altena?*

- Een derde haven in Werkendam vraagt om zorgvuldige afweging: wat betekent dit voor verkeer, natuur, leefomgeving en zondagsrust?
- Kassenbouw is welkom als ze bijdraagt aan voedselzekerheid en lokale werkgelegenheid, maar niet voor luxeproducten die veel energie en ruimte vragen.
- Bedrijventerreinen moeten duurzaam worden ingericht, met aandacht voor groen, water en energie, zodat werken en wonen in balans blijven.
- Mobiliteit moet veilig en evenwichtig zijn: ruimte voor verkeer én rust, voor bedrijvigheid én leefbaarheid.

De zondagsrust hoort bij die balans. Een dag van rust en ontmoeting is geen beperking, maar een zegen: goed voor gezinnen, geloofsbeleving en de sociale samenhang. Zondagsopening lijkt misschien extra keuzevrijheid te bieden, maar gaat in de praktijk vaak ten koste van de vrijheid van werknemers die onder druk

kunnen komen te staan om ook op zondag te werken. Wij willen een samenleving waarin rust, aandacht en echt samenleven als gaven van God behouden blijven.

Ook de huisvesting van arbeidsmigranten maakt deel uit van deze brede balans. Zij dragen bij aan onze lokale economie en verdienen, net als iedereen, menswaardige woonruimte. De gemeente moet daarbij samenwerken met werkgevers en inwoners, zodat oplossingen passen bij de omgeving en niet leiden tot overlast of verdringing.

Speerpunten – Balans en verantwoordelijkheid

- Een integrale afweging tussen wonen, werken, milieu, verkeer, natuur, leefbaarheid en zondagsrust.
- Behoud van zondagsrust als maatschappelijke waarde.
- Stimuleren van bedrijvigheid die past bij onze vakmensen en streek.
- Kritisch op grootschalige industrie: balans boven groei.
- Duurzame inrichting van bedrijventerreinen met aandacht voor groen, energie en leefomgeving.
- Menswaardige huisvesting voor arbeidsmigranten, in samenwerking met bedrijven.

Kort samengevat: onze koers voor goed wonen in Altena

- In elk dorp voldoende betaalbare woningen met aandacht voor eigen inwoners.
- Knarrenhofjes, meergeneratiewonen, tiny houses en woonvormen voor jongeren uit gezinshuizen.
- Tweedelijns bebouwing en (collectieve) zelfbouw op passende plekken.
- Betaalbaar en energiezuinig als norm; bij nieuwbouw gezamenlijke buitenruimte.
- Meer ruimte voor inwonersinitiatieven; minder regels, meer ondersteuning.
- Balans tussen wonen, werken, milieu, verkeer, landschap en zondagsrust.
- Menswaardige huisvesting voor arbeidsmigranten.
- Samen leven betekent omzien naar elkaar: niet alleen “ik”, maar ook “wij”.

2 Zorg: Nabij, kleinschalig en mensgericht

Als ChristenUnie Altena zien we volop kansen in onze gemeente. Altena is een gemeenschap waar mensen naar elkaar omzien, waar initiatieven bloeien en waar kinderen veilig opgroeien. We willen dat iedereen mee kan doen, van jong tot oud, van nieuwkomer tot geboren Altenaar. Met oog voor elkaar, vertrouwen in de kracht van onze dorpen en steun voor wie kwetsbaar is, bouwen we verder aan een hoopvolle toekomst voor Altena, waarin we samen leven in vertrouwen.

2.1 Sterke gemeenschappen: Omzien naar elkaar

De samenleving wordt sterker wanneer we naar elkaar omzien. In Altena zien we gelukkig dat dit nog volop gebeurt: in onze dorpen ontstaan talloze mooie initiatieven van inwoners, kerken en verenigingen die bijdragen aan verbondenheid en zorg voor elkaar. Die rijkdom willen we koesteren en versterken.

Als ChristenUnie geloven we dat God mensen gemaakt heeft om in gemeenschap te leven. Daarom vinden wij het belangrijk dat de gemeente ruimte geeft aan maatschappelijke initiatieven en deze ondersteunt in plaats van belemmert met regels en bureaucratie.

Speerpunten – Omzien naar elkaar

- *Ontmoetingsplekken versterken*
Inloophuizen, dorpshuizen en kerken zijn plekken waar mensen elkaar ontmoeten, waar vriendschappen ontstaan en waar eenzaamheid wordt doorbroken. Wij willen dat de gemeente deze plekken ondersteunt met financiering, deskundige kartrekkers en praktische hulp. We zetten ons actief in om eenzaamheid tegen te gaan en mensen die in onze dorpen komen wonen snel hun plek in de samenleving te laten vinden. Goede voorbeelden hiervan zijn de HartenJager en Koffiehuis de Buurvrouw. In de kernen komen informele welkomsteams die nieuwe inwoners van de kern wegwijs maken als zij dat niet gemakkelijk zelf kunnen. Zo kunnen nieuwe inwoners makkelijker integreren.
- *Mantelzorgers ondersteunen*
Mantelzorgers zijn onmisbaar. Dit vraagt enorm veel van mensen. We willen hen waar mogelijk ontlasten en het contact met lotgenoten

stimuleren. Een goede sociale kaart* moet inzichtelijk maken welke hulp beschikbaar is, zodat niet alles op de mantelzorger neerkomt.

*Een Sociale kaart is een website, voor burgers en professionals, met informatie over formele en informele organisaties en activiteiten rond wonen, zorg & welzijn, werk & inkomen, kinderen en jeugd.

- *Samenwerking informele en formele zorg*

Wij geloven dat door goede samenwerking tussen vrijwilligers en professionals zorg dichtbij en menselijk kan blijven, ook als er minder zorgpersoneel beschikbaar is. Vertrouwen en deskundigheid is hierbij essentieel.

- *Sterke Lokale Teams dichtbij de inwoners*

We juichen de oprichting van de Sterke Lokale Teams toe. Deze teams spelen een belangrijke rol in het verbinden van zorg en gemeenschap. Tegelijk willen we dat zij zichtbaar en benaderbaar zijn voor inwoners die kampen met eenzaamheid, verslaving, armoede of laaggeletterdheid — juist degenen die niet snel zelf om hulp vragen. We stimuleren daarom proactieve outreach en samenwerking met kerken, verenigingen en welzijnsorganisaties om ook deze mensen te bereiken.

- *Gezonde levensstijl promoten*

Sport, kunst en cultuur moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Mensen met een klein inkomen moeten daarom met korting kunnen deelnemen. We zetten in op een gezonde levensstijl met voldoende sportfaciliteiten in alle kernen waardoor beweging en ontmoeting worden gestimuleerd. Stichting Leergeld moet financieel in staat blijven om gezinnen optimaal te ondersteunen.

2.2 Zorg met de menselijke maat

Zorg is er om mensen te helpen, niet om mensen tot een dossier te maken. ChristenUnie Altena vindt het belangrijk dat inwoners zich gezien voelen als mens, niet als 'casus'. We willen dat zorg altijd maatwerk is, waarbij er vertrouwen is in de deskundigheid van partners en professionals.

We erkennen dat er in Altena sprake is van structurele armoede bij diverse groepen, zoals chronisch zieken, alleenstaanden met uitsluitend AOW en gezinnen die ondanks werk niet rondkomen. Deze armoede is niet alleen financieel, maar heeft ook ontwrichtende gevolgen voor gezondheid, leefstijl, lichaamsgewicht en deelname aan de samenleving. De gemeente moet alles in het werk stellen om deze problematiek zichtbaar te maken en actief te bestrijden. Minimaregelingen moeten beter terechtkomen waar ze nodig zijn. We willen

samen met maatschappelijke partners de brede armoede onder naar schatting 3000 huishoudens structureel verlichten.

Speerpunten – Mensgerichte zorg

- *Maatwerk in de WMO*
We willen dat mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben, dit snel en passend krijgen. Daarbij kijken we naar de gehele context van iemand: gezin, netwerk, financiële situatie en mogelijkheden. Identiteitsgebonden zorg moet beschikbaar blijven.
- *Laagdrempelige toegang tot hulp*
“Ons Altena” en SurPlus blijven een herkenbare en toegankelijke plek, waar inwoners eenvoudig terecht kunnen voor hulp en advies.
- *Samenwerking tegen armoede en schulden*
We werken nauw samen met partners zoals de Voedselbank, Schuldhulpmaatje, stichting Leergeld en lokale diaconieën. Daarbij hanteren we altijd de menselijke maat. We breiden deze samenwerking uit met een actief signaleringsbeleid, zodat ook huishoudens die niet vanzelf om hulp vragen, worden bereikt. Ook zetten we ons in voor het behoud van het beleid waarbij woningcorporaties, energiemaatschappijen en zorgverzekeraars betalingsachterstanden vroegtijdig signaleren.
- *Zelfdodingen terugdringen*
We willen actief werken aan suïcidepreventie, samen met omliggende gemeenten en organisaties. Borden met een 113 verwijzing bij de Merwedeburg zijn hierin een goed voorbeeld. Preventie, tijdige signalering en nazorg zijn essentieel. Laagdrempelige ondersteuning van klachten die nog niet zijn doorontwikkeld tot zware problematiek moet binnen twee weken beschikbaar zijn.
- *Zorg voor statushouders en (arbeids)migranten*
Onze gemeente neemt verantwoordelijkheid voor de opvang en huisvesting van statushouders en (arbeids)migranten en voor hun integratie. Hierbij is een goede samenwerking met lokale partners als Vluchtelingenwerk, de bibliotheek en de lokale kerken nodig. We stimuleren migranten om de Nederlandse taal te leren, werkervaring op te doen of vrijwilligerswerk te doen.
- *Meedoen naar vermogen*
Niet iedereen kan werken, maar iedereen kan bijdragen. Daarom zetten we in op vrijwilligerswerk, arbeidsmatige dagbesteding en re-integratie met

persoonlijke begeleiding. Een vaste contactpersoon zorgt voor continuïteit en vertrouwen.

- *Passende zorg dicht bij huis*

De gemeente kan meer ambitie tonen om zorgvoorzieningen in de regio te versterken. Waar initiatieven zoals het hospice en de natuurbegraafplaats succesvol van de grond zijn gekomen, willen we eenzelfde energie inzetten voor uitbreiding van de 2e-lijnszorg. Altena moet actief nieuwe zorgaanbieders aantrekken die bijdragen aan dagbesteding, geestelijke gezondheidszorg, beschutte woonvormen en innovatieve behandelmethoden. Zo zorgen we dat inwoners ook in de eigen regio passende zorg kunnen krijgen.

2.3 Opgroeien in Altena – een hoopvolle toekomst

Altena is een mooie en kindvriendelijke gemeente om in op te groeien. We zijn gezegend met goede scholen, veilige dorpen en betrokken inwoners. Maar kinderen en jongeren hebben meer nodig dan alleen voorzieningen: ze hebben een hoopvol perspectief nodig en gezinnen die hen liefdevol en veilig laten opgroeien.

Wij geloven dat gezinnen de basis zijn van de samenleving. Daar worden kinderen gevormd, leren ze liefde en veiligheid kennen en ontwikkelen ze de waarden die ze dragen in hun leven. De gemeente moet daarom gezinnen ondersteunen, vooral als het even niet vanzelf gaat.

Speerpunten – Jeugd en gezin

- *Een veilige leefomgeving*

Kindermishandeling en huiselijk geweld moeten actief worden voorkomen en bestreden. We willen dat de gemeente hier prioriteit aan geeft en gezinnen helpt bij opvoedingsvragen. Lokale organisaties als de Limonadebrigade en Buurtgezinnen zijn hierbij onmisbaar.

- *Integraal gezinsbeleid*

We pleiten voor meer continuïteit in de hulpverlening in gezinnen, want vertrouwen groeit in de tijd. We willen dat de wachttijden voor de jeugdzorg effectief worden teruggedrongen en dat jeugdconsulenten gelegenheid hebben om zich voor langere tijd te verbinden aan gezinnen. Bij de inkoop en verwijzing naar Jeugdzorg moet er keuzevrijheid van

cliënten zijn voor identiteitsgebonden zorg. Maak ruimte voor mooie initiatieven.

- *Invoeren inzet-vergoeding*
Invoeren van een “maatschappelijke inzet-vergoeding” voor jongeren die actief bijdragen in verenigingen, jeugdcentra en maatschappelijke initiatieven, gekoppeld aan coaching en vaardigheden.
- *Grip op kwaliteit en continuïteit van jeugdzorg*
De beschikbaarheid en continuïteit van specialistische jeugdhulp willen we verbeteren, risico’s moeten vroeg worden gesignaleerd en toegang tot zorg moet goed geregeld zijn. Altena moet inspraak hebben op inkoopcriteria, kwaliteitsnormen en capaciteitstoedeling, zodat de lokale opgaven niet worden weggedrukt in regionale afspraken.
- *Samenwerking in het jeugdwerk*
Professionals zoals jongerenwerkers en sportcoaches werken samen met vrijwilligers uit kerken en jongerencentra. Zo ontstaat een breed netwerk dat jongeren ondersteunt en perspectief biedt.
- *Terugdringen van verslaving*
We zetten ons in om jongeren weerbaar te maken tegen verslaving, zowel digitaal als aan middelen. Dit doen we door preventieprogramma’s, bewustwording in samenwerking met scholen en verenigingen. Als er sprake is van verslaving, moet er op korte termijn passende hulp beschikbaar zijn. We werken aan digitale weerbaarheid in samenwerking met scholen. Naast fysieke locaties waar jongeren elkaar ontmoeten zijn er ook digitale ontmoetingsplekken waar jongeren samenkomen en informatie met elkaar delen.
- *Ondersteuning bij scheiding en pleegzorg*
In navolging van andere gemeentes willen we een relatieloket waar mensen met relatieproblemen laagdrempelig terecht kunnen voor hulp. Zodat ondersteuning kan worden geboden bij pleegzorg en bij echtscheiding.
- *Toekomstbestendig onderwijs*
We zorgen voor goede en toekomstbestendige huisvesting van scholen. Bij nieuwbouw houden we rekening met de groei van de dorpen. Uitstel van nieuwbouw mag alleen als dat verantwoord is en zorgvuldig wordt gemonitord.
- *Taal en onderwijs voor migrantenkinderen*
De gemeentelijke taalklas voor migrantenkinderen blijft behouden. Hiermee zorgen we dat kinderen snel de taal leren en goed kunnen doorstromen naar regulier onderwijs, wat ook de druk op scholen verlicht.

- *Toegankelijk leerlingenvervoer*
Leerlingen die passend onderwijs nodig hebben, moeten dit ook daadwerkelijk kunnen volgen. Daarom houden we het leerlingenvervoer betrouwbaar en toegankelijk.

Kort samengevat: onze koers voor zorg in Altena

- 1 Zorg dichtbij en met de menselijke maat.
- 2 Sterke dorpen waar mensen naar elkaar omzien.
- 3 Ondersteuning voor gezinnen, jongeren en mantelzorgers.
- 4 Iedereen doet mee naar vermogen.
- 5 De gemeente als bondgenoot, niet als regelneef.
- 6 Zorg met aandacht, vertrouwen en hoop.

3 Duurzaamheid – Zorg voor de schepping

De aarde is ons toevertrouwd. We mogen haar gebruiken, maar niet uitputten. De ChristenUnie ziet zorg voor de schepping als een opdracht, een manier om dankbaarheid te tonen voor wat ons gegeven is en verantwoordelijkheid te nemen voor de generaties die na ons komen.

We willen samenwerken aan een toekomst waarin mens, natuur en economie in balans zijn én dat opbrengsten ten goede komen aan de gemeenschap. Waar we zuinig omgaan met energie, ruimte en grondstoffen. Waar dorpen groener worden en mensen gezond en gelukkig kunnen leven.

De ChristenUnie Altena is voorstander van een natuurinclusieve bedrijfsvoering voor boeren. Dat levert niet alleen voldoening op, maar ook een gezondere bodem, meer bestuivers en natuurlijke plaagbestrijders, en soms een aantrekkelijker product voor de markt. Binnen onze gemeente moet dat natuurinclusief boeren vanzelfsprekend zijn én ook mogelijk worden gemaakt. Dat betekent: initiatief nemen zodat méér boeren die stap zetten, méér bedrijven die natuur integreren in hun bedrijfsvoering, méér gebieden waar de natuur de ruimte krijgt tussen de gewassen, en waarbij boeren een eerlijke (langjarige) vergoeding krijgen voor het landschapsbeheer.

Wij geloven dat duurzaamheid begint bij verantwoordelijkheid: voor de schepping, voor elkaar en voor de toekomst.

3.1 Zorg voor de schepping – groen leven in Altena

Klimaatverandering raakt ook onze gemeente. Droogte, wateroverlast en hittestress vragen om nieuwe keuzes. De ChristenUnie Altena wil investeren in een gezonde en groene leefomgeving. Niet alleen voor nu, maar ook voor komende generaties.

Groen in dorpen en wijken zorgt voor schaduw, verkoeling en ontmoeting. Het maakt Altena mooier en leefbaarder. Daarom willen we dat elke inwoner een boom in zicht heeft vanuit huis, en dat er in elke wijk ruimte blijft voor natuur en spel.

We zetten in op ontstenen waar mogelijk: minder tegels, meer planten, bomen en wateropvang. En we zetten in op meer biodiversiteit. Een rijkere natuur zorgt voor

gezonde ecosystemen, een betere bodem en meer weerbaarheid tegen klimaatverandering. Door ruimte te geven aan bloemrijke bermen, ecologische verbindingszones en natuurvriendelijke oevers, versterken we planten- en diersoorten die onder druk staan. We zetten in op natuurlijk bermbeheer, waarbij meer aandacht moet komen voor monitoring en bijsturing.

Ook stimuleren we inwoners, scholen en bedrijven om een bijdrage te leveren via natuurinclusieve tuinen, nest- en verblijfplaatsen voor vogels, insecten en vleermuizen, en het terugdringen van het gebruik van pesticiden.

Speerpunten – Zorg voor de schepping

- Meer groen in dorpen en op bedrijventerreinen, minder stenen.
- Voor elke inwoner een boom in zicht vanuit de woning.
- Groene daken, gevels en tuinen stimuleren bij inwoners en bedrijven.
- Natuurinclusieve bedrijfsvoering voor boeren.
- Extra middelen voor waterberging bij herinrichting van wijken en bedrijventerreinen.
- Programma om inwoners en bedrijven te helpen vergroenen met kennis, subsidies en voorbeeldprojecten.
- Duurzaamheidslening voor inwoners die willen verduurzamen maar daar financieel geen ruimte voor hebben.
- Vergroten van biodiversiteit met bloemrijke bermen, ecologische zones en natuurvriendelijke oevers.
- Stimuleren van natuurinclusieve tuinen en schoolpleinen (met bijvoorbeeld inheemse beplanting, insectenhôtels, nestkasten).

3.2 Energie en klimaat – samen verduurzamen

De overgang naar duurzame energie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. We willen als gemeente meedoen, maar ook ruimte laten aan inwoners en lokale initiatieven. De ChristenUnie Altena kiest voor een haalbare, eerlijke en gedragen energietransitie.

We zetten in op samenwerking met partners als Energie Eiland Altena om oplossingen te vinden voor het groeiende probleem van netcongestie (een situatie waarbij de vraag naar of het aanbod van elektriciteit groter is dan de capaciteit van het elektriciteitsnet). We zetten in op een gezonde mix van energiebronnen (zon, wind, aardwarmte en groen gas) zodat we ook in donkere wintermaanden voldoende duurzame energie kunnen opwekken. Lokale energiecoöperaties

spelen daarbij een sleutelrol. Zij zorgen ervoor dat energieopwekking, opslag en gebruik in balans zijn én dat opbrengsten ten goede komen aan de gemeenschap.

We zijn geen voorstander van een tweede 380KV hoogspanningslijn door de Biesbosch.

Speerpunten – Energie en klimaat

- Samen met partners werken aan oplossingen voor netcongestie.
- Stimuleren van lokale energiecoöperaties en collectieve opslag van energie.
- Gebruik van aardwarmte en groen gas als aanvulling op zonne-energie.
- Onderbouwde, op draagvlak gebaseerde keuzes voor windenergie, als onderdeel van een gebalanceerde energiemix.
- Eerlijke verdeling van kosten en baten bij duurzame projecten.
- Energiehubs stimuleren en faciliteren om het stroomnet te ontlasten.

3.3 Een economie die werkt voor mensen

De economie is er om mensen te dienen, niet andersom. De ChristenUnie kiest voor een economie waarin kwaliteit van leven belangrijker is dan groei alleen. We willen ruimte geven aan ondernemers die duurzaam werken, lokaal investeren en goed zorgen voor hun werknemers.

We stimuleren circulaire initiatieven die verspilling tegengaan, zoals het hergebruik van materialen, het delen van goederen en het lokaal produceren van voedsel. Een gezonde economie is een economie die in balans is met de schepping.

Speerpunten – Duurzame economie

- Economie die dienstbaar is aan mens en samenleving.
- Ondersteunen van duurzame en circulaire initiatieven.
- Samenwerking tussen bedrijven bij vervoer, energie en afvalstromen.
- Ruimte voor ondernemerschap dat bijdraagt aan welzijn en leefbaarheid.
- Ruimte voor rust en herstel in plaats van drukte en groei om de groei.

3.4 Bereikbaar en veilig Altena

Goede bereikbaarheid verbindt mensen, dorpen en bedrijven. Mobiliteit maakt het mogelijk om te werken, elkaar te ontmoeten en te zorgen voor elkaar. Maar die mobiliteit moet wél veilig, duurzaam en toekomstbestendig zijn.

De ChristenUnie Altena wil dat fietsen en wandelen vanzelfsprekende keuzes worden. We investeren in veilige, snelle en groene verbindingen tussen dorpen, bedrijventerreinen en OV-knooppunten. Ook het openbaar vervoer moet bereikbaar blijven voor iedereen: jong en oud, arm en rijk, mobiel en minder mobiel.

In woonwijken krijgen kwetsbare weggebruikers voorrang. We willen speelruimte voor kinderen, veilige stoepen en rustige straten. Auto's parkeren we zoveel mogelijk aan de rand van de wijk.

De ChristenUnie Altena blijft zich inzetten voor goede beschikbare hulddiensten als brandweer, politie en ambulances. Snelle aanrijtijden blijven hierbij essentieel. Daarnaast koesteren wij de hulpdiensten, en met name de vrijwillige brandweer en de vrijwilligers in het AED netwerk zonder wie snelle hulpverlening in ons gebied onmogelijk zou zijn.

Speerpunten – Bereikbaarheid en veiligheid

- Goede, veilige en snelle fietsverbindingen tussen OV-knooppunten, dorpen en bedrijventerreinen.
- Veilige woonwijken waar voetgangers en spelende kinderen de ruimte krijgen.
- vergroten verkeersveiligheid door meer wegen 30 km/u te maken binnen de bebouwde kom en overzichtelijke inrichting van onze wegen
- Gebruik van deelauto's stimuleren in nieuwe woonwijken om ruimte te besparen.
- Samen met de provincie werken we aan de verbetering van de aansluitingen op de provinciale wegen, met name op de knelpunten de Kromme Nol, de aansluiting op het industrieterrein Giessen en de N322 langs Almkerk
- Stimuleren van groepsvervoer en woon-werkfietsen voor werknemers.
- Vraagafhankelijk openbaar vervoer uitbreiden, ook 's avonds en in het weekend.
- Veerdiensten en openbaar vervoer bereikbaar, toegankelijk en betaalbaar houden voor iedereen.
- Ruim baan voor de Brabantliner als duurzaam alternatief voor de auto over de A27, zeker tijdens de komende werkzaamheden.
- Blijvend inzetten op korte aanrijtijden hulpdiensten

Kort samengevat: onze koers voor duurzaamheid in Altena

1. Zorg voor de schepping door meer groen, minder steen en bewuste keuzes.
2. Initiëren dat een natuurinclusieve bedrijfsvoering voor boeren verder wordt ontwikkeld.
3. Samen verduurzamen via lokale energie en eerlijke oplossingen.
4. Een economie die mensen dient en de aarde spaart.
5. Duurzaam vervoer en veilige dorpen waar de fiets vooropstaat.
6. Balans tussen groei, rust en leefbaarheid.

4 Dienstbare overheid – Betrouwbaar en bescheiden

Een overheid is er niet voor zichzelf, maar voor de mensen die ze dient. Ze beschermt vrijheid, zorgt voor recht en staat naast inwoners die het moeilijk hebben. ChristenUnie Altena wil een overheid die betrouwbaar, herkenbaar en dichtbij is. Niet een gemeente die alles wil regelen, maar één die ruimte geeft en vertrouwen schenkt.

Een overheid die dienstbaar, rechtvaardig en bescheiden is, is een overheid die luistert, eerlijk communiceert en haar verantwoordelijkheid neemt. Dat vraagt om bestuurders met een sterk moreel kompas, die het goede voorbeeld geven en aanspreekbaar zijn op hun handelen.

4.1 Een overheid die te vertrouwen is

De ChristenUnie staat op voor een overheid die doet wat ze belooft, open is over haar keuzes en dichtbij de inwoners staat. Betrouwbaarheid begint met nabijheid. Inwoners moeten weten waar ze terecht kunnen, wie hen helpt en wat ze mogen verwachten.

Een betrouwbare overheid stelt ook grenzen: ze handhaaft, beschermt en zegt eerlijk wat wel en niet kan. Niet om te beperken, maar om mensen te beschermen, vooral de kwetsbaren.

Speerpunten – Betrouwbaarheid en goed bestuur

- Open, eerlijk en herkenbaar bestuur: beloftes waarmaken, eerlijk zijn over keuzes en duidelijk communiceren.
- Integriteit en voorbeeldgedrag: elke twee jaar een bijeenkomst over integriteit voor raad en college.
- Vertrouwenspersonen voor bestuur en ambtelijke organisatie, altijd zowel een man als een vrouw beschikbaar.
- Reële verwachtingen scheppen over wat de gemeente wel en niet kan doen.
- Bezuinigingen met oog voor mensen: zorg, veiligheid en bestaanszekerheid gaan vóór nieuwe beleidswensen.

4.2 Ruimte voor inwoners: meedoen en meepraten

Een sterke samenleving ontstaat niet door meer regels, maar door meer vertrouwen. De ChristenUnie wil dat inwoners, dorpen, kerken en verenigingen ruimte krijgen om zelf verantwoordelijkheid te nemen. De gemeente hoeft niet overal bovenop te zitten, maar moet ondersteunen, verbinden en ontzorgen.

Daarom willen we in Altena meer ruimte voor burgerinitiatieven. Of dat nu gaat om een dorpsmoestuin, een buurtfeest of een energiecoöperatie. De overheid moet meedenken, niet tegenwerken.

Inwoners weten vaak beter wat hun wijk of dorp nodig heeft. Daarom wil de ChristenUnie dat beleid vroegtijdig samen met inwoners wordt gemaakt, met duidelijke verwachtingen en open communicatie. Dorpsraden zijn hierin een waardevol gremium, waarbij we wel moeten opletten dat zij geen obstakel vormen in het contact met inwoners en de gemeente.

Speerpunten – Samenwerken met inwoners

- ‘Right to challenge’ (uitdaagrecht) actief mogelijk maken: inwoners mogen taken van de gemeente overnemen als zij dat beter of goedkoper kunnen.
- Vroegtijdige en eerlijke participatie bij grote plannen en beleidskeuzes.
- Heldere afspraken bij burgerparticipatie: inwoners weten vooraf wat er met hun inbreng gebeurt.
- Meer vertrouwen, minder regels: elk jaar voorstellen om overbodige regels te schrappen of te vereenvoudigen.
- Ruimte en ondersteuning voor lokale initiatieven van kerken, verenigingen en diaconieën, zonder bemoeireflex van de gemeente.

4.3 Jongeren betrekken bij de toekomst

De beslissingen van vandaag bepalen de toekomst van onze jongeren. Daarom wil de ChristenUnie dat jongeren in Altena meer invloed krijgen op wat er in hun gemeente gebeurt. Jongeren hebben frisse ideeën, zien dingen anders en verdienen een stem.

We willen jongeren actief betrekken bij democratie, bestuur en lokale projecten. Zo leren ze dat samenleven betekent dat je meedoet, luistert en verantwoordelijkheid neemt. We waarderen het dat de burgemeester een

persoonlijke uitnodiging stuurt naar 18-jarigen die voor het eerst mogen stemmen.

Speerpunten – Jongeren en democratie

- Jongerenraad behouden en versterken, zodat jongeren gevraagd en ongevraagd advies kunnen geven.
- Generatiecheck bij nieuw beleid: wat betekent dit voor de toekomst van jongeren?
- Gastlessen over lokale democratie op scholen, zodat kinderen begrijpen hoe de gemeente werkt.
- Meer inzet van het digitale platform om ideeën en meningen van jongeren op te halen.
- Betrekken van jongeren bij herdenkingen (4 en 5 mei) en maatschappelijke projecten.

4.4 Heldere en toegankelijke communicatie

Een betrouwbare overheid spreekt een taal die iedereen begrijpt. Inwoners moeten weten wat er speelt en waar ze terecht kunnen voor hulp. De ChristenUnie wil dat gemeentelijke informatie eenvoudig, begrijpelijk en zichtbaar is – online én op papier. Daarom blijft de ChristenUnie zoeken naar actief contact met alle kernen zodat we blijven samenwerken en zodat wij de benodigde signalen en ideeën onder de aandacht van de gemeente kunnen brengen.

Speerpunten – Communicatie en bereikbaarheid

- Taalniveau B1 als norm voor gemeentelijke communicatie, zodat iedereen het begrijpt.
- Belangrijke besluiten en vergunningen ook publiceren in lokale kranten, niet alleen digitaal.
- Altijd een fysiek loket voor inwoners die liever persoonlijk contact hebben.
- Eén duidelijk loket voor burgerinitiatieven, zodat inwoners niet van het kastje naar de muur worden gestuurd.
- Verbeteren van de informatievoorziening. Minder promotie, meer nuttige informatie.

4.5 Zorgvuldig omgaan met geld

Een betrouwbare overheid is ook een zuinige en verantwoordelijke overheid. De gemeente moet eerlijk zijn over wat wel en niet kan en verstandig omgaan met gemeenschapsgeld.

De ChristenUnie wil dat Altena investeert in wat echt belangrijk is: zorg, veiligheid, duurzaamheid en leefbare dorpen. Tegelijk moeten we realistisch zijn: het Rijk geeft gemeenten structureel te weinig geld voor hun taken. Daarom moeten keuzes zorgvuldig en transparant worden gemaakt.

Speerpunten – Financiën en verantwoordelijkheid

- Structureel evenwicht tussen inkomsten en uitgaven.
- Heldere keuzes bij bezuinigingen: zorg en veiligheid eerst, luxeprojecten later.
- Inzicht in financiële risico's om toekomstige generaties niet op te zadelen met schulden.
- Maatwerk voor inwoners met lage inkomens.
- Transparante begroting: inwoners kunnen volgen waar geld aan wordt besteed.
- Lokale belastingen koppelen aan gemeentelijke ambities

Kort samengevat: onze koers voor dienstbare overheid in Altena

1. Een betrouwbare, eerlijke en herkenbare overheid die dichtbij de inwoners staat.
2. Meer vertrouwen en ruimte voor inwoners, dorpen en organisaties om zelf te handelen.
3. Jongeren actief betrekken bij democratie en toekomstkeuzes.
4. Eenvoudige en begrijpelijke communicatie, digitaal én op papier.
5. Verstandig omgaan met gemeenschapsgeld, met prioriteit voor zorg, veiligheid en leefbaarheid.

Samen leven

in vertrouwen

altena.christenunie.nl